

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to
M-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

Egzamin maturalny

Formuła 2023

**JĘZYK ŁACIŃSKI
I KULTURA ANTYCZNA**

Poziom rozszerzony

Symbol arkusza

MJLP-R0-100-2405

DATA: **8 maja 2024 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **14:00**

CZAS TRWANIA: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **50**

Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym

1. Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **właściwy arkusz egzaminacyjny**, tj. arkusz we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**.
2. Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwy** arkusz – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
3. Jeżeli przekazano Ci **właściwy** arkusz – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 12 stron (zadania 1–16).
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Rozwiązania i odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Nie wpisuj żadnych znaków w tabelkach przeznaczonych dla egzaminatora. Tabelki są umieszczone na marginesie przy każdym zadaniu.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
8. Możesz korzystać ze słownika łacińsko-polskiego oraz atlasu historycznego.

**Zadania egzaminacyjne są wydrukowane
na następnych stronach.**

Zadanie 1. (0-25)**Przetłumacz tekst na język polski.****Wystąpienie Cyncerona w senacie przeciwko Katylinie**

Video omnium vestrum ora atque oculos in me esse conversos. Video vos non solum de periculo rei publicae, sed etiam de meo periculo esse sollicitos. Est mihi iucunda in malis et grata in dolore erga me voluntas vestra. Deponite eam atque salutis meae obliviscimini. De vobis ac de vestris liberis cogitate. Fortiter libenterque omnes acerbitates, omnes dolores cruciatusque feram, dummodo meis laboribus dignitas salusque populo Romano pariat. Dei immortales voluerunt, ut hanc pulcherrimam patriam ex foedissima flamma eriperem. Quare, patres conscripti, incumbite ad salutem rei publicae. Nihil aliud a vobis nisi huius temporis et totius mei consulatus memoriam postulo.

Na podstawie: M. Tullius Cicero, *In Catilinam* IV 1, 2, 4, 23[*M. Tulli Ciceronis orationes selectae XXI*, ed. C.F.W. Mueller, Lipsiae: B.G. Teubner, 1909].**Objaśnienia:**

os, oris – tu: twarz, oblicze

non solum, sed etiam – nie tylko, lecz także

voluntas, voluntatis – tu: życzliwość, przychyłność

obliviscimini – przetłumacz jako: zapomnijcie o (z gen.)

pario, parere, peperit, partum – tu: osiągnąć, zdobyć

incumbo, incumbere, incubui, incubitum – tu: poświęcać siły na coś, przyłożyć się do czegoś

nisi – tu: z wyjątkiem, lecz tylko

totius – gen. sing. od totus, tota, totum

Przekład tekstu**BRUDNOPIS**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....

CZYSTOPIS

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2.

0-1

Zadanie 2. (0-1)

Obok form w liczbie mnogiej wpisz odpowiadające im formy w liczbie pojedynczej.

1.	incumbite	
2.	cogitate	

3.

0-1

Zadanie 3. (0-1)

Uzupełnij stopniowanie przymiotnika. Wpisz brakujące formy z uwzględnieniem wszystkich rodzajów gramatycznych.

gradus positivus	gradus comparativus	gradus superlativus
		pulcherrimus, pulcherrima, pulcherrimum

4.

0-1

Zadanie 4. (0-1)

Wyszukaj w tekście i wpisz łacińskie źródłosłowy polskich wyrazów.

1.	depozyt	
2.	dygnitarz	

5.

0-1

Zadanie 5. (0-1)

Uzupełnij tabelę. Obok podanych opisów okoliczności śmierci wpisz imiona osób, do których te opisy się odnoszą. Odpowiedzi wybierz spośród podanych poniżej.

Cezar, Cynceron, Katylina

1.	<i>Znaleziono go z dala od swoich żołnierzy, wśród ciał wrogów.</i>	
2.	<i>Wychylił się z lektyki i nadstawił nieruchomo karku, a wtedy odcięto mu głowę.</i>	

6.

0-1

Zadanie 6. (0-1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Cynceron oskarżał Katylinę o

- A. zamiar przeprowadzenia reformy rolnej.
- B. przywłaszczenie sobie obywatelstwa rzymskiego.
- C. zawiązanie spisku przeciwko republice.
- D. kradzież dzieł sztuki na Sycylii.

Zadanie 7. (0–2)

Rozstrzygnij, czy zestawione pary zdań wyrażają dokładnie tę samą treść. Zaznacz T (tak), jeśli zdania są zgodne, albo N (nie) – jeśli nie są zgodne.

1.	Hic philosophus multos auditores habebat.	His philosophis multi auditores erant.	T	N
2.	Helena ceteris feminis formosior est.	Helena formosior est quam ceterae feminae.	T	N

7.

0–1–2

Zadanie 8. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Multi cives in forum venerunt, ut oratorem celebrem

- A. audiverunt.
- B. audient.
- C. audire.
- D. audirent.

8.

0–1

Zadanie 9. (0–1)

Przekształć podane zdanie w liczbie pojedynczej na zdanie w liczbie mnogiej. Uwzględnij wszystkie wyrazy możliwe do przekształcenia.

Civis Romanus sum.

.....

9.

0–1

Zadanie 10. (0–1)

Uzupełnij tabelę. Obok każdego wydarzenia wpisz imię związanej z nim postaci. Odpowiedzi wybierz spośród podanych poniżej.

Hannibal, Marek Antoniusz, Pompejusz

1.	zawarcie drugiego triumwiratu	
2.	bitwa pod Kannami	

10.

0–1

Zadanie 11. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Medea, tytułowa bohaterka tragedii Eurypidesa,

- A. pomogła Jazonowi zdobyć złote runo.
- B. oczekiwała na powrót męża przez 20 lat.
- C. pomogła Tezeuszowi wydostać się z labiryntu.
- D. została złożona w ofierze Artemidzie.

11.

0–1

12.

0-1

Zadanie 12. (0-1)

Do każdego pojęcia (1.-2.) dopasuj jego definicję. Wpisz literę wybraną spośród A-C.

- A. Wykluczenie z towarzystwa lub środowiska osoby, która mu się naraziła.
- B. Dobrze płatna posada, która nie wymaga wielkiego wysiłku.
- C. Człowiek mający dużą wiedzę z różnych dziedzin.

1. omnibus – .....

2. synekura – .....

13.

0-1-2

Zadanie 13. (0-2)

Pod każdą z ilustracji napisz nazwę – odpowiednio – stylu malarstwa wazowego albo porządku architektonicznego, zgodną z ilustracją przedstawiającą obiekt.

<https://cyfrowe.mnw.art.pl>

<https://fr.wikipedia.org>

1. ....

2. ....

14.

0-1

Zadanie 14. (0-1)

<https://ellinondiktyo.blogspot.com>

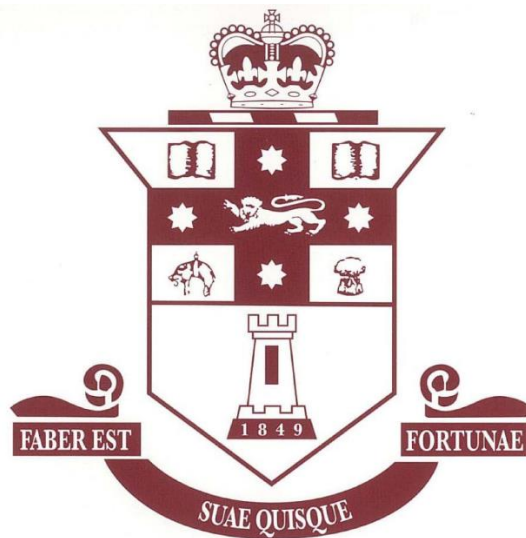
Napisz, do jakiej procedury prawnej w starożytnych Atenach używano przedmiotów przedstawionych na fotografii.

Zadanie 15. (0–5)

Przetłumacz dewizę widoczną na zdjęciu. Zinterpretuj dewizę tak, aby wyjaśnić jej uniwersalny sens. Wskaż dziedzinę życia, w której ta dewiza może mieć zastosowanie, i uzasadnij swoje stanowisko.

Uwaga: w ocenie odpowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa oraz spójność.

15.
0-1-2-
3-4-5

<https://commons.wikimedia.org>

Tłumaczenie: .....

Interpretacja: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16.

0-1-2-
3-4-5

Zadanie 16. (0-5)

Przedstaw tematykę sceny ukazanej na poniższej ilustracji. W swojej wypowiedzi przywołaj mit odnoszący się do tematyki obrazu oraz uwzględnij właściwy kontekst kulturowy. Wyjaśnij, na czym polega uniwersalny przekaz tej sceny.

Uwaga: w ocenie odpowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa oraz spójność.

<https://pl.wikipedia.org>

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

BRUDNOPIS
(nie podlega ocenie)

**JĘZYK ŁACIŃSKI
I KULTURA ANTYCZNA**
Poziom rozszerzony
Formuła 2023

**JĘZYK ŁACIŃSKI
I KULTURA ANTYCZNA**
Poziom rozszerzony
Formuła 2023

**JĘZYK ŁACIŃSKI
I KULTURA ANTYCZNA**
Poziom rozszerzony
Formuła 2023

